

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

KLASA: 041-01/23-03/35
URBROJ: 613-01-06-2-23-10
Zagreb, 6. studenoga 2023.

Izvješće o obavljenoj financijskoj reviziji

**Most
za 2022.**

SADRŽAJ

stranica

I.	MIŠLJENJE	1
II.	PODACI O STRANCI	3
	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	3
	Sustav unutarnjih kontrola	5
	Planiranje	6
	Financijski izvještaji	7
III.	REVIZIJA ZA 2022.	15
	Ciljevi i područja revizije	15
	Kriteriji za izražavanje mišljenja	15
	Metode i postupci revizije	16
	Nalaz za 2022.	17
	Provedba naloga i preporuka	20

I. MIŠLJENJE

Na temelju odredaba članaka 19. i 21. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 25/19), obavljena je financijska revizija Mosta (dalje u tekstu: Stranka) za 2022.

Predmet revizije bili su godišnji financijski izvještaji, i to: Bilanca, Izvještaj o prihodima i rashodima, Bilješke uz Bilancu i Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima, Financijski plan, Program rada te Izvještaj o primljenim donacijama tijekom godine. Osim godišnjih financijskih izvještaja, predmet revizije bila je i usklađenost poslovanja Stranke sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje. Revizijom usklađenosti poslovanja obuhvaćena su sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, prihodi, rashodi te imovina, obveze i vlastiti izvori.

Revizija je planirana i obavljena u cilju izražavanja mišljenja jesu li financijski izvještaji u svim značajnim odrednicama sastavljeni u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, a poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

O financijskim izvještajima i usklađenosti poslovanja izražena su bezuvjetna mišljenja.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim Okvirom profesionalnih načela, standarda i smjernica Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) (Narodne novine 17/20) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

A) BEZUVJETNO MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, financijski izvještaji Stranke za 2022. sastavljeni su u svim značajnim odrednicama u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu te Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.

Osnova za izražavanje bezuvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima

Mišljenje o financijskim izvještajima izraženo je u skladu s ISSAI 200 Načelima financijske revizije i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Provjerom financijskih izvještaja u odnosu na kriterije za izražavanje mišljenja nisu utvrđene značajnije nepravilnosti.

B) BEZUVJETNO MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI POSLOVANJA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, poslovanje Stranke za 2022. u svim značajnim odrednicama obavljano je u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2022. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

Osnova za izražavanje bezuvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja

Mišljenje o usklađenosti poslovanja izraženo je u skladu s ISSAI 400 Načelima revizije usklađenosti i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Provjerom usklađenosti poslovanja u odnosu na kriterije za izražavanje mišljenja nisu utvrđene značajnije nepravilnosti.

Obveze Stranke

Stranka je obvezna pripremiti, sastaviti i objaviti financijske izvještaje u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, uspostaviti unutarnje kontrole u cilju sastavljanja financijskih izvještaja bez pogrešnog iskazivanja zbog prijevare ili pogreške te namjenski i svrhovito koristiti sredstva i voditi poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

Obveze Državnog ureda za reviziju

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) cilj revizije je steći razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji kao cjelina sastavljeni bez značajno pogrešnog iskazivanja podataka zbog prijevare ili pogreške, provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima te sastaviti izvješće o obavljenoj reviziji. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije jamstvo da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) uvijek otkriti značajno pogrešno iskazivanje kada ono postoji, jer se revizija obavlja na temelju uzorka.

Obavljanjem revizije, državni revizori procjenjuju rizike značajno pogrešnog iskazivanja podataka u financijskim izvještajima te rizike da se poslovanje ne vodi u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima. Na temelju procjene rizika određuju revizijski pristup i postupke te pribavljaju dostatne i primjerene revizijske dokaze koji osiguravaju osnovu za izražavanje mišljenja. Također, provjeravaju unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja te unutarnje kontrole koje osiguravaju usklađenost poslovanja.

Državni ured za reviziju izražava mišljenje o financijskim izvještajima i mišljenje o usklađenosti poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2022. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

II. PODACI O STRANCI

Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

Svojstvo pravne osobe Stranka je stekla u siječnju 2013. upisom u Registar političkih stranaka pod nazivom Most nezavisnih lista. U prosincu 2020. Stranka je promijenila naziv u Most. Sjedište Stranke je Splitska 4, Metković.

Osnivački sabor donio je Program Stranke i Statut u studenome 2012. Sabor Stranke donio je izmjene Statuta u siječnju 2017. te Statutarnu odluku o izmjenama i dopunama Statuta Stranke (Narodne novine 131/20). Navedenim Programom utvrđeni su ciljevi Stranke, a Statutom ciljevi i način djelovanja Stranke, suradnja s drugim političkim strankama i građanskim političkim inicijativama, članstvo, središnja tijela Stranke, teritorijalni ustroj i financiranje.

Stranka je politička organizacija koja okuplja pojedince koji prihvaćaju njezine političke ciljeve i način političkog djelovanja. Ciljevi Stranke, između ostalog, su: zalaganje za sudjelovanje svih građana u društvenim procesima na svim razinama te upućivanje građana na pravo neposrednog ili posrednog upravljanja vlastitom državom; promicanje građanske svijesti o pravu svakodnevnoga utjecanja na izabranu vlast; poštovanje višestranačja u kojem demokratska vlast treba odražavati slobodnu volju većine građana; zalaganje za izgradnju demokratskoga sustava; za primjenu načela neposredne demokracije na svim razinama ustrojstva vlasti, uz što slobodniji i jednostavniji oblik ostvarivanja toga načela; poštovanje podjele vlasti na zakonodavnu, izvršnu i sudbenu; promicanje shvaćanja da institucije postoje zbog čovjeka, a ne čovjek zbog institucija; zalaganje za pravo na informaciju i dijalog; promicanje prihvaćanja općega dobra kao cilja i kriterija prema kojemu se uređuje politički život; zalaganje za hrvatsko društvo u kojem se poštuju sloboda i ravnopravnost građana te njeguju odgovornost i istinoljubivost; promicanje pogleda na obitelj kao temelj društveno osjetljivog i uspješnoga gospodarstva te zdravog i demografski naprednoga društva; promicanje nacionalne i vjerske multikulturalnosti u hrvatskom društvu uvažavanjem drugoga u različitosti i njegovu vlastitu identitetu; zalaganje za kvalitetu i očuvanje javnih medija i drugih oblika javnih službi od nacionalnog interesa; zalaganje za očuvanje prirodnoga okoliša i prirodnih dobara te promicanje održivog razvitka hrvatskoga društva na prirodnim dobrima Republike Hrvatske; promicanje nenasilne i miroljubive metode u politici i njima se služiti. Način djelovanja Stranke ogleda se kroz svakodnevno sustavno i dosljedno ostvarenje njezina Programa, javno djelovanje putem organiziranja tribina, skupova i okruglih stolova koji su dostupni javnosti, konferencija za tisak, posredstvom javnih priopćenja i na druge dopuštene načine.

Pravilnikom o teritorijalnom ustrojstvenom obliku Stranke (iz siječnja 2017.) te Pravilnikom o izmjenama i dopunama Pravilnika o teritorijalnom ustrojstvenom obliku Stranke (iz studenoga 2020.) uređen je teritorijalni ustroj Stranke koji je usklađen s političko-teritorijalnim ustrojem Republike Hrvatske. Teritorijalni ustroj Stranke čine općinske, gradske i županijske koordinacije te regionalna suradnja navedenih ustrojstvenih oblika. Prema podacima iz Registra političkih stranaka, na 29. lipnja 2023. Stranka ima sedam županijskih koordinacija (u Sisačko-moslavačkoj županiji, Zagrebačkoj županiji, Primorsko-goranskoj županiji, Vukovarsko-srijemskoj županiji, Brodsko-posavskoj županiji, Požeško-slavonskoj županiji i Osječko-baranjskoj županiji), 17 gradskih koordinacija (Split, Vinkovci, Đakovo, Sisak, Petrinja, Kutina, Našice, Velika Gorica, Kaštela, Zaprješić, Čabar, Sveta Nedelja, Sveti Ivan Zelina, Rijeka, Osijek, Dubrovnik i Pula), dvije općinske koordinacije (Matulji i Podstrana) te dva ogranka u Metkoviću.

Središnja tijela Stranke su: Sabor, Glavni odbor, Predsjedništvo, Predsjednik, Potpredsjednici, Politički tajnik, Organizacijski tajnik, Nadzorni odbor i Klub mladih.

Sabor je najviše programsko i političko tijelo Stranke. Čine ga svi članovi Stranke, ako je, u skladu s evidencijom članova, broj članova Stranke manji od 500, a ako je broj članova veći od 500, Sabor čine županijski izaslanici s cijelog područja njezina djelovanja i članovi svih središnjih tijela Stranke te izabrani županijski koordinatori, koordinator Stranke za Grad Zagreb, kao i izabrani općinski i gradski koordinatori Stranke. Sabor donosi Statut, Program Stranke i Poslovnik Sabora, utvrđuje temeljne smjernice politike Stranke, bira, potvrđuje i razrješuje sve potrebne službe Sabora Stranke tijekom zasjedanja, raspravlja o izvješćima Predsjedništva i drugih tijela Stranke te daje smjernice za daljnji rad i donosi odluku o prestanku rada Stranke.

Glavni odbor je najviše operativno tijelo Stranke u razdoblju između saziva Sabora Stranke, koje ima do 55 članova, a čine ga članovi Predsjedništva, zatim izravno na unutarstranačkim izborima izabranih 15 članova te 21 županijski koordinator (uključujući i koordinatora za Grad Zagreb). Na prijedlog člana Predsjedništva u Glavni odbor Stranke može se dvotrećinskom većinom glasova svih članova Predsjedništva kooptirati još šest članova Glavnog odbora s pravom glasa. Glavni odbor skrbi se o provedbi odluka Sabora Stranke, utvrđuje prijedlog Statuta i Programa Stranke, donosi poslovnike i druge akte za čije donošenje nije propisana nadležnost nekog drugog stranačkoga tijela, donosi odluke o oblicima suradnje s drugim političkim strankama, građanskim političkim inicijativama, nezavisnim listama, nestranačkim pojedincima, uglednicima i stručnjacima s područja Republike Hrvatske, predsjedničkom kandidatu Stranke za izbore za predsjednika Republike Hrvatske te o kandidacijskim listama za izbore zastupnika u Hrvatski sabor i za lokalne izbore, utvrđuje godišnji plan Stranke i odlučuje o drugim pitanjima koja su određena Statutom.

Predsjedništvo Stranke ima od jedanaest do 13 članova, a čine ga Predsjednik, dva potpredsjednika, Politički tajnik, Organizacijski tajnik, Tajnik za mlade, četiri izabrana člana Stranke i Međunarodni tajnik. Na prijedlog člana Predsjedništva u Predsjedništvo se mogu dvotrećinskom većinom glasova svih članova Predsjedništva kooptirati još dva člana Predsjedništva s pravom glasa. Predsjedništvo saziva Sabor, odlučuje o primanju i isključenju iz članstva sukladno Statutu i Etičkom kodeksu Stranke, osniva radna tijela potrebna za djelovanje Stranke, raspravlja, predlaže i odlučuje o svim političkim pitanjima i aktivnostima, skrbi se o novčanim sredstvima potrebnim za djelovanje Stranke, odlučuje o promjeni sjedišta i adrese Stranke, o raspisivanju izbora, o provođenju žurnog stegovnog postupka i o drugim pitanjima važnim za ostvarivanje ciljeva Stranke.

Predsjednik predstavlja i zastupa Stranku te se, između ostalog, brine o poštovanju i provedbi odluka koje su donijela središnja tijela Stranke, imenuje Organizacijskog i Međunarodnog tajnika Stranke te usklađuje i potiče suradnju svih središnjih tijela. Stranka ima dva potpredsjednika i četiri člana Predsjedništva koje biraju svi članovi Stranke. Potpredsjednici i drugi članovi Predsjedništva pomažu Predsjedniku, Predsjedništvu i drugim tijelima Stranke u kojima zajedno sudjeluju te u osnivanju nižih ustrojstvenih jedinica. Predsjednik Stranke u 2022. i u vrijeme obavljanja revizije (rujan 2023.) je dr. sc. Božo Petrov, spec. psihijatar.

Politički tajnik se brine o političkom djelovanju Stranke na svim razinama i sudjeluje u razgovorima s mogućim političkim partnerima. Političkog tajnika biraju svi članovi Stranke, a po svojoj funkciji ujedno je i tajnik Predsjedništva.

Organizacijski tajnik se brine o ljudskim potencijalima Stranke, osigurava komunikaciju između svih struktura Stranke i koordinira radom stručnih vijeća Stranke. Organizacijskog tajnika imenuje Predsjednik Stranke, a po dužnosti je član Predsjedništva i tajnik Glavnog odbora.

Nadzorni odbor ima pet članova, koji ne smiju biti članovi nijednog drugog središnjeg tijela Stranke, a biraju ih svi članovi Stranke. Zadaće Nadzornog odbora su pratiti redovito financijsko poslovanje Stranke, nadzirati provedbu Statuta i ostalih akata Stranke, zaprimati pritužbe na kršenje odredaba Statuta ili rušenja ugleda Stranke, u slučajevima određenima Statutom, odlučivati o pokretanju stegovnog postupka i provoditi stegovni postupak kao prvostupanjsko tijelo te poduzimati sve druge radnje u skladu s odredbama Statuta.

Klub mladih čine osobe s navršениh 18 do 35 godina života. Klub mladih prati događanja koja su povezana s politikama za mlade u Republici Hrvatskoj, kreira prijedloge javnih politika usmjerenih mladima i potiče mlade na bavljenje politikom i društvenim aktivizmom na svim razinama.

Osim Statuta i Pravilnika o teritorijalnom ustrojstvenom obliku Stranke te njihovih izmjena i dopuna, doneseni su i Etički kodeks te njegove izmjene i dopune (siječanj 2017. i studeni 2020.); Pravilnik o financijskom poslovanju (ožujak 2017.); Pravilnik o radu i Pravilnik o zaštiti osobnih podataka (svibanj 2018.); Pravilnik o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta te njegove izmjene i dopune (svibanj 2018. i rujanj 2021.).

Pravilnikom o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta te njegovim izmjenama i dopunama određeno je da su osnovne organizacijske jedinice Stranke: Središnji ured, regionalni uredi i sjedište. Središnji ured čine: Tajništvo, Služba terenskih poslova, nabave i logistike, Služba za pravne, opće i kadrovske poslove, Služba za odnose s javnošću, Služba za analitiku i Služba za financije i računovodstvo. Stranka je u 2022. imala pet regionalnih ureda u gradovima Splitu, Metkoviću, Rijeci, Osijeku i Varaždinu, a regionalne urede osniva u mjestima gdje ima zaposlene osobe, u skladu s ugovorima o radu i Pravilnikom o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta te njegovim izmjenama i dopunama.

Stranka ostvaruje prihode iz proračuna, od dobrovoljnih priloga (donacija) i drugih prihoda.

Na početku 2022. Stranka je imala 16 zaposlenika na neodređeno vrijeme, a koncem 2022. ima 14 zaposlenika na neodređeno vrijeme.

Sustav unutarnjih kontrola

Prema odredbama članka 3. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija (Narodne novine 121/14 i 114/22), poslovanje neprofitne organizacije treba se temeljiti na načelu dobrog financijskog upravljanja i kontrola te načelu javnosti i transparentnosti. Financijsko upravljanje i kontrole su sustav unutarnjih kontrola kojim se osigurava, upravljajući rizicima, razumna sigurnost da će se u ostvarivanju ciljeva neprofitne organizacije sredstva koristiti namjenski, etično, ekonomično, djelotvorno i učinkovito.

Postupci i metode unutarnjih kontrola Stranke opisani su unutarnjim aktima, odnosno pravilnicima i odlukama. Tijekom 2022. Stranka je primjenjivala sljedeće unutarnje akte: Statut, Pravilnik o radu, Pravilnik o financijskom poslovanju (kojim je uređeno materijalno-financijsko poslovanje Stranke), Pravila nabave robe i usluga, Pravilnik o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta te Izmjene i dopune navedenog Pravilnika, Etički kodeks te Izmjene i dopune Etičkog kodeksa.

Etičkim kodeksom te njegovim izmjenama i dopunama uređena su pravila ponašanja, etička načela, nadležnost Nadzornog odbora, ovlasti Predsjedništva, materijalne odredbe koje se tiču odgovornosti, obveza i pravila ponašanja članova Stranke, postupovna pravila Nadzornog odbora pri odlučivanju o odgovornosti i obvezama članova Stranke, stegovne mjere te izricanje stegovnih mjera.

Vođenje poslovnih knjiga i sastavljanje financijskih izvještaja do lipnja 2022. bilo je povjereno jednom trgovačkom društvu, koje je, između ostalog, registrirano za računovodstvene i knjigovodstvene poslove, a od tada su navedeni poslovi povjereni drugom trgovačkom društvu, koje je također, između ostalog, registrirano za računovodstvene i knjigovodstvene poslove, na temelju zaključenog ugovora. Financijsku dokumentaciju kojom se stvaraju obveze Stranke ovjerava Predsjednik Stranke ili Organizacijski tajnik.

Stranka provodi vanjsku komunikaciju putem organiziranja tribina i skupova koji su dostupni javnosti, konferencija za tisak, posredstvom javnih priopćenja putem društvenih mreža i mrežnih stranica Stranke te na druge dopuštene načine. Stranka primjenjuje propise kojima je regulirano pravo pristupa informacijama, transparentnost i odgovornost, objavljivanje propisanih izvještaja i planova te drugih akata.

Planiranje

Godišnji program rada i Financijski plan za 2022. doneseni su u prosincu 2021., a Izmjene i dopune Godišnjeg programa rada i Financijskog plana u prosincu 2022.

Financijskim planom planirani su prihodi u iznosu od 4.921.000,00 kn, rashodi u iznosu od 5.390.928,00 kn te manjak prihoda u iznosu od 469.928,00 kn (koji se planira pokriti iz prenesenog viška prihoda iz prethodnih razdoblja).

Izmjenama i dopunama Financijskog plana, prihodi su planirani u iznosu od 4.580.592,00 kn, što je 340.408,00 kn ili 6,9 % manje, a rashodi u iznosu od 4.871.808,00 kn, što je 519.120,00 kn ili 9,6 % manje u odnosu na Financijski plan. Također je planiran manjak prihoda u iznosu od 291.216,00 kn (koji se planira pokriti iz prenesenog viška prihoda iz prethodnih razdoblja). Planirani prihodi odnose se na prihode po posebnim propisima u iznosu od 4.540.592,00 kn te prihode od dobrovoljnih priloga (donacija) u iznosu od 40.000,00 kn. Planirani rashodi odnose se na materijalne rashode u iznosu od 2.441.000,00 kn, rashode za zaposlene u iznosu od 1.912.928,00 kn, rashode amortizacije u iznosu od 150.000,00 kn, rashode vezane za financiranje povezanih neprofitnih organizacija u iznosu od 38.000,00 kn, rashode za donacije (pomoći) u iznosu od 20.000,00 kn, financijske rashode u iznosu od 8.000,00 kn te druge rashode u iznosu od 301.880,00 kn.

Godišnji program rada i Izmjene i dopune Godišnjeg programa rada za 2022. sadrže planirane ciljeve te aktivnosti i zadaće koje Stranka treba obaviti kako bi se ostvarili navedeni ciljevi. U okviru redovitog djelovanja i poslovanja, planirano je održavanje sjednica Glavnog odbora, Predsjedništva te Nadzornog odbora, redoviti obilasci terena Predsjednika Stranke, Političkog tajnika, Organizacijskog tajnika, zastupnika Stranke u Hrvatskom saboru, voditelja terena Stranke, regionalnih koordinatora i drugih zaposlenika Stranke po potrebi te članova Stranke koji aktivno sudjeluju u širenju rada Stranke; organiziranje raznih tribina i okruglih stolova o važnim temama koje Stranka zastupa i promiče u svom djelovanju u skladu s ciljevima i vrijednostima navedenim u Statutu Stranke te osnivanje županijskih i gradskih organizacija.

Redovito djelovanje i poslovanje te osnivanje županijskih i gradskih koordinacija Stranka će financirati iz prihoda po posebnim propisima iz državnog proračuna te prihoda od dobrovoljnih priloga (donacija). Za izvršenje aktivnosti predviđenih izmjenama i dopunama Godišnjeg programa rada i Financijskog plana planirana su sredstva u iznosu od 4.871.808,00 kn, od čega se na redovito djelovanje i poslovanje odnosi 4.821.808,00 kn te na osnivanje županijskih i gradskih organizacija 50.000,00 kn.

Stranka je sastavila Izvještaj o radu u kojem se, između ostalog, navodi način djelovanja i ciljevi Stranke te aktivnosti koje je provela tijekom 2022.

Financijski izvještaji

Stranka vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma (Narodne novine 29/19 i 98/19) te propisima o računovodstvu za neprofitne organizacije.

Za 2022. sastavljeni su sljedeći financijski izvještaji: Bilanca, Izvještaj o prihodima i rashodima te Bilješke uz financijske izvještaje (uz Izvještaj o prihodima i rashodima te uz Bilancu). Financijski izvještaji za 2022., s propisanim priložima (Godišnji program rada i Financijski plan za 2023., Izmjene i dopune Godišnjeg programa rada i Financijskog plana za 2022. te Izvješće o primljenim donacijama tijekom godine), dostavljeni su u propisanom roku (1. ožujka 2023.) Državnom uredu za reviziju i Državnom izbornom povjerenstvu unosom u informacijski sustav za nadzor financiranja (Program rada i Financijski plan za 2022. dostavljeni su uz financijske izvještaje za prethodnu godinu).

Stranka je 2. ožujka 2023. Državni ured za reviziju elektroničkom poštom obavijestila da je pogreškom kod unosa financijskih izvještaja s priložima u informacijski sustav za nadzor financiranja odabrano jednostavno umjesto dvojnog knjigovodstva zbog čega je dalje imala poteškoće kod unosa propisane dokumentacije u navedeni informacijski sustav (dio dokumentacije unesen je pod „ostala dokumentacija“); također je navela da je zatražila ispravak u informacijskom sustavu za nadzor financiranja, a u privitku je Državnom uredu za reviziju dostavila propisane financijske izvještaje s priložima. Nadalje, obavijest o navedenom Državnom uredu za reviziju također je poslalo i Državno izborno povjerenstvo 10. ožujka 2023.; između ostalog, potvrdilo je da je Stranka u zakonom propisanom roku (1. ožujka 2023.) unosom u informacijski sustav za nadzor financiranja dostavila godišnji financijski izvještaj za 2022. s propisanim priložima, ali je pogrešno odabrala vrstu knjigovodstva (jednostavno umjesto dvojnog); nadalje je navelo da, budući da je Stranka dostavila Izvještaj o prihodima i rashodima, Bilancu i Bilješke uz financijski izvještaj na način da ih je učitala u informacijski sustav za nadzor financiranja na sučelju „Ostala dokumentacija“ i putem elektroničke pošte, u informacijskom sustavu za nadzor financiranja neće se izvršiti promjena vrste knjigovodstva (u tom slučaju bi se već dostavljeni godišnji financijski izvještaj trebao pobrisati, a dostava novog financijskog izvještaja bila bi izvan zakonom propisanog roka). O navedenom je Državno izborno povjerenstvo upoznalo i Stranku, uz upozorenje za sljedeću poslovnu godinu. S obzirom na navedeno, na mrežnim stranicama Državnog izbornog povjerenstva objavljeni su Godišnji financijski izvještaj o primicima i izdacima (za jednostavno knjigovodstvo), Bilješke uz financijske izvještaje i propisani prilozi, a Izvještaj o prihodima i rashodima te Bilanca nisu objavljeni jer su u informacijskom sustavu za nadzor financiranja učitani u okviru Ostale dokumentacije.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima za 2022., ukupni prihodi ostvareni su u iznosu od 4.578.425,00 kn, što je 1.386.730,00 kn ili 23,2 % manje u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni ukupni prihodi su u odnosu na planirane manji za 2.167,00 kn ili 0,1 %.

U tablici broj 1 daju se podaci o ostvarenim prihodima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi

u kn

Redni broj	Prihodi	Ostvareno za 2021.	Ostvareno za 2022.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Prihodi iz državnog proračuna	3.237.917,00	2.853.592,00	88,1
2.	Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave	2.165.165,00	1.701.384,00	78,6
3.	Prihodi od članarina i članskih doprinosa	287.043,00	0,00	-
4.	Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija)	271.374,00	15.945,00	5,9
5.	Drugi prihodi	3.656,00	7.504,00	205,3
	Ukupni prihodi	5.965.155,00	4.578.425,00	76,8

U odnosu na prethodnu godinu, značajno smanjenje odnosi se na prihode od dobrovoljnih priloga (donacije) za 255.429,00 kn ili 94,1 % jer su u prethodnoj godini u okviru navedenih prihoda u poslovnim knjigama evidentirani i u financijskim izvještajima iskazani povratu preostalih neutrošenih sredstava s posebnih računa za financiranje troškova izborne promidžbe kandidata na izborima za općinskog načelnika, gradonačelnika, župana i njihove zamjenike koje je Stranka predložila te sredstva koja su političke stranke – koalicijski partneri s kojima je Stranka sudjelovala na lokalnim izborima uplatile za financiranje izborne promidžbe. Prihodi od članarina i članskih doprinosa nisu ostvareni jer je Glavni odbor Stranke u lipnju 2022. donio odluku kojom se za sve članove Stranke ukida članarina te otpisuje dug po osnovi neplaćenih članarina do tog razdoblja (s obzirom na financijsku situaciju svih građana u Republici Hrvatskoj uslijed potresa i pandemije COVID-19).

– Prihodi iz državnog proračuna

Prihodi iz državnog proračuna ostvareni su u iznosu od 2.853.592,00 kn, što je 62,3 % ukupno ostvarenih prihoda. Odnose se na prihode za redovito godišnje financiranje Stranke, a ostvareni su u skladu s odredbom članka 6., stavka 1. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma, prema kojoj pravo na redovito godišnje financiranje iz sredstava državnog proračuna imaju političke stranke koje su prema konačnim rezultatima izbora dobile zastupničko mjesto u Hrvatskome saboru i nezavisni zastupnici. U skladu s odredbama članaka 7. i 10. navedenog Zakona, Odbor za Ustav, Poslovnik i politički sustav Hrvatskog sabora donio je u siječnju, lipnju i rujnu 2022. odluke o raspoređivanju sredstava za rad političkih stranaka i nezavisnih zastupnika (Narodne novine 11/22, 78/22 i 115/22), prema kojima su Stranci raspoređena sredstva za osam zastupničkih mjesta u Hrvatskom saboru u iznosu od 2.853.592,00 kn. Sredstva su doznačena na središnji račun Stranke u veljači, travnju, srpnju i listopadu 2022.

– Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave

Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ostvareni su u iznosu od 1.701.384,00 kn, što je 37,2 % ukupno ostvarenih prihoda. Odnose se na prihode za redovito godišnje financiranje Stranke u iznosu od 1.691.384,00 kn te naknadu troškova izborne promidžbe (za prijevremene izbore članova Gradskog vijeća Grada Splita održane u lipnju 2022.) u iznosu od 10.000,00 kn.

Prihodi za redovito godišnje financiranje Stranke u iznosu od 1.691.384,00 kn ostvareni su na temelju odredaba Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu te odluka jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave o financiranju Stranke iz njihovih proračuna. Prema odredbama članaka 6. i 7. navedenog Zakona, pravo na redovito godišnje financiranje iz sredstava proračuna jedinice samouprave imaju političke stranke koje su prema konačnim rezultatima izbora dobile mjesto člana u predstavničkom tijelu jedinice samouprave i nezavisni vijećnici na način da se utvrdi jednaki iznos sredstava za svakog člana u predstavničkom tijelu jedinice samouprave, tako da pojedinoj političkoj stranci koja je bila predlagatelj liste pripadaju sredstva razmjerna broju dobivenih mjesta članova u predstavničkom tijelu jedinice samouprave prema konačnim rezultatima izbora za članove predstavničkog tijela jedinice samouprave.

Koncem 2022. Stranka ima 131 vijećnika u predstavničkim tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

– Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija)

Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija) ostvareni su u iznosu od 15.945,00 kn, što je 0,3 % ukupno ostvarenih prihoda. Odnose se na dobrovoljne priloge (donacije) za financiranje redovitih političkih aktivnosti u iznosu od 8.270,00 kn te na sredstva od umanjenja računa za električnu energiju temeljem Uredbe o otklanjanju poremećaja na domaćem tržištu energije (Narodne novine 104/22, 106/22 i 121/22), koju je u rujnu 2022. donijela Vlada Republike Hrvatske, u iznosu od 7.675,00 kn. Stranka je, temeljem spomenute Uredbe, u poslovnim knjigama evidentirala i u financijskim izvještajima iskazala, u okviru prihoda od dobrovoljnih priloga (donacija) sredstva od umanjenja računa za električnu energiju u iznosu od 7.675,00 kn, u okviru rashoda za električnu energiju ukupan trošak računa za električnu energiju u iznosu od 11.552,00 kn te u okviru obveza prema dobavljačima 3.877,00 kn. Ministarstvo financija je 18. siječnja 2023. donijelo Uputu neprofitnom organizacijama o načinu evidentiranja rashoda za električnu i toplinsku energiju sukladno Uredbi o otklanjanju poremećaja na domaćem tržištu energije, u kojoj su navedeni primjeri evidentiranja zaprimljenih računa za električnu i toplinsku energiju.

Dobrovoljni prilogi (donacije) za financiranje redovitih političkih aktivnosti ostvareni su od uplata u novcu od sedam fizičkih osoba u iznosima od 100,00 kn do 3.000,00 kn. Za primljene dobrovoljne priloge (donacije) vođene su propisane evidencije te izdavane potvrde.

– Drugi prihodi

Drugi prihodi ostvareni su u iznosu od 7.504,00 kn, što je 0,2 % ukupno ostvarenih prihoda. Odnose se na otpis zastarjelih obveza prema dobavljaču (na temelju suglasnosti dobavljača te odluke odgovorne osobe o otpisu obveza nakon provedenog usklađivanja obveza) u iznosu od 5.000,00 kn, prihode od naknade šteta u iznosu od 2.500,00 kn te prihode od financijske imovine u iznosu od 4,00 kn.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima za 2022., ukupni rashodi ostvareni su u iznosu od 5.975.012,00 kn, što je 1.331.386,00 kn ili 18,2 % manje u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni ukupni rashodi su u odnosu na planirane veći za 1.103.204,00 kn ili 22,6 %.

U tablici broj 2 daju se podaci o ostvarenim rashodima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi

u kn

Redni broj	Rashodi	Ostvareno za 2021.	Ostvareno za 2022.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Rashodi za zaposlene	2.180.768,00	1.924.822,00	88,3
2.	Materijalni rashodi	4.007.208,00	2.439.897,00	60,9
2.1.	Rashodi za promidžbu i informiranje	1.765.398,00	464.809,00	26,3
2.2.	Drugi materijalni rashodi	2.241.810,00	1.975.088,00	88,1
3.	Rashodi amortizacije	137.901,00	151.215,00	109,7
4.	Financijski rashodi	29.404,00	13.044,00	44,4
5.	Rashodi za donacije (pomoći)	540.395,00	15.000,00	2,8
6.	Drugi rashodi	410.722,00	1.431.034,00	348,4
	Ukupni rashodi	7.306.398,00	5.975.012,00	81,8
	Ukupni prihodi (veza Tablica broj 1)	5.965.155,00	4.578.425,00	76,8
	Manjak prihoda	1.341.243,00	1.396.587,00	104,1

U odnosu na prethodnu godinu, više su ostvareni drugi rashodi (za 1.020.312,00 kn ili 248,4 %), između ostalog, zbog zaprimljenih računa dobavljača iz prethodne godine te zatvaranja potraživanja za predujmove i obveza prema dobavljačima. Nadalje, značajno manje su ostvareni rashodi za promidžbu i informiranje (za 1.300.589,00 kn ili 73,7 %) zbog smanjenih izbornih aktivnosti u 2022. te rashodi za donacije / pomoći (za 525.395,00 kn ili 97,2 %) jer je Stranka prethodne godine uplatila donacije (pomoći) dvjema građanskim inicijativama za financiranje dvije referendumske aktivnosti.

– Rashodi za zaposlene

Rashodi za zaposlene ostvareni su u iznosu od 1.924.822,00 kn, što je 32,2 % ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na rashode za brutoplaće u iznosu od 1.558.156,00 kn, doprinose na plaće u iznosu od 257.431,00 kn te druge rashode za zaposlene (otpremnina, nagrade za radne rezultate, božićnica) u iznosu od 109.235,00 kn. Prosječna isplaćena plaća u 2022. iznosila je 11.480,00 kn bruto, odnosno 8.322,00 kn neto. Plaće su obračunane u skladu s odredbama Pravilnika o radu Stranke te propisima koji uređuju obračun i isplatu plaća i drugih naknada zaposlenima.

– Rashodi za promidžbu i informiranje

Rashodi za promidžbu i informiranje ostvareni su u iznosu od 464.809,00 kn, što je 7,8 % ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na redovno poslovanje Stranke u iznosu od 424.407,00 kn te prijevremene izbore za članove Gradskog vijeća Grada Splitu u iznosu od 40.402,00 kn.

Vrijednosno značajniji rashodi za promidžbu i informiranje za redovno poslovanje Stranke u iznosu od 418.481,00 kn ili 98,6 % odnose se na usluge videoprodukcije u iznosu od 130.900,00 kn, digitalnog marketinga u iznosu od 121.700,00 kn, marketing putem e-pošte u iznosu od 58.932,00 kn, Facebook oglašavanje u iznosu od 49.963,00 kn, nabavu promidžbenog materijala u iznosu od 27.513,00 kn, marketinško i medijsko oglašavanje u iznosu od 21.614,00 kn te *billboard* i *city light* u iznosu od 7.859,00 kn.

Rashodi za izbornu promidžbu za prijevremene izbore za članove Gradskog vijeća Grada Splita ostvareni u iznosu od 40.402,00 kn, između ostalog, odnose se na usluge oglašavanja putem elektroničkih i tiskanih medija, grafičke usluge, naknade troškova članovima u predstavničkim tijelima, Facebook oglašavanje i reprezentaciju.

Na prijevremenim izborima za članove Gradskog vijeća Grada Splita, koji su održani 26. lipnja 2022., Stranka je samostalno izašla na izbore te otvorila poseban račun za financiranje troškova izborne promidžbe. Po okončanju izbora, Stranka je sastavila Financijski izvještaj o financiranju izborne promidžbe (Obrazac FIN-IZVJ-IP) sa sastavnim dijelovima te ga u propisanom roku unosom u informacijski sustav za nadzor financiranja dostavila Državnom izbornom povjerenstvu. U navedenom Financijskom izvještaju, rashodi za izbornu promidžbu iskazani su u iznosu od 40.447,00 kn, što je 396,00 kn manje u odnosu na rashode (40.843,00 kn) za izbornu promidžbu koji su evidentirani u poslovnim knjigama i iskazani u financijskim izvještajima Stranke. Razlika se odnosi na usluge poslovne banke za vođenje posebnog računa za financiranje troškova izborne promidžbe, za koje su rashodi ostvareni nakon podnošenja financijskih izvještaja Državnom izbornom povjerenstvu do dana zatvaranja posebnog računa (spomenuti poseban račun zatvoren je u propisanom roku). Stranka je ostvarila naknadu troškova izborne promidžbe u iznosu od 10.000,00 kn za dva člana Gradskog vijeća Grada Splita.

– Drugi materijalni rashodi

Drugi materijalni rashodi ostvareni su u iznosu od 1.975.088,00 kn, što je 33,1 % ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na intelektualne i osobne usluge u iznosu od 303.234,00 kn (od čega su vrijednosno najznačajnije knjigovodstvene usluge u iznosu od 215.875,00 kn jer su do lipnja 2022. poslovi vođenja poslovnih knjiga Stranke bili povjereni jednom trgovačkom društvu, a od tada drugom trgovačkom društvu na temelju zaključenih ugovora); naknade troškova zaposlenima u iznosu od 260.519,00 kn (službena putovanja u iznosu od 121.281,00 kn, školovanje zaposlenika u iznosu od 68.000,00 kn, prijevoz na posao i s posla u iznosu od 48.238,00 kn te naknada za topli obrok u iznosu od 23.000,00 kn); tiskarske i grafičke usluge, izradu filma i fotografija te produkciju videospotova u iznosu od 251.850,00 kn; reprezentaciju (ugošćivanje i prigodni pokloni) u iznosu od 206.667,00 kn; zakupnine i najamnine (između ostalog, najam poslovnih prostora za redovno poslovanje Stranke, zakup javne površine te najam opreme i prijevoznih sredstava) u iznosu od 197.381,00 kn; naknade troškova službenih putovanja članovima u predstavničkim tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu od 161.711,00 kn; naknade drugim osobama izvan radnog odnosa u iznosu od 156.850,00 kn (za obavljanje aktivnosti prema zaključenim ugovorima o djelu u iznosu od 135.944,00 kn te naknade troškova službenih putovanja članova u iznosu od 20.906,00 kn); usluge telefona, pošte i prijevoza u iznosu od 97.694,00 kn; usluge tekućeg i investicijskog održavanja u iznosu od 77.523,00 kn; energiju u iznosu od 54.662,00 kn; uredski materijal u iznosu od 53.077,00 kn; komunalne usluge u iznosu od 52.941,00 kn; sitni inventar u iznosu od 43.275,00 kn; računalne usluge u iznosu od 26.981,00 kn te druge nespomenute materijalne rashode (između ostalog, materijal i sirovine, premije osiguranja, kotizacije) u iznosu od 30.723,00 kn.

– Rashodi amortizacije

Rashodi amortizacije ostvareni su u iznosu od 151.215,00 kn, što je 2,5 % ukupno ostvarenih rashoda. Amortizacija je obračunana po stopama amortizacije koje su propisane Pravilnikom o neprofitnom računovodstvu i računskom planu (Narodne novine 1/15, 25/17, 96/18, 103/18 – ispravak i 134/22).

– Financijski rashodi

Financijski rashodi ostvareni su u iznosu od 13.044,00 kn, što je 0,2 % ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na bankarske usluge i usluge platnog prometa u iznosu od 6.748,00 kn te zatezne kamate u iznosu od 6.296,00 kn. Bankarske usluge i usluge platnog prometa u iznosu od 6.748,00 kn odnose se na usluge platnog prometa za redovno poslovanje u iznosu od 6.307,00 kn te za prijevremene izbore za članove Gradskog vijeća Grada Splita u iznosu od 441,00 kn.

– Rashodi za donacije (pomoći)

Rashodi za donacije (pomoći) ostvareni su u iznosu od 15.000,00 kn, što je 0,2 %. Odnose se na tekuće donacije neprofitnim organizacijama (udrugama u području sporta, očuvanja tradicije i običaja) u iznosu od 13.000,00 kn te građanima i kućanstvima u iznosu od 2.000,00 kn. Tekuće donacije neprofitnim organizacijama te građanima i kućanstvima dane su na temelju odluka Predsjednika Stranke o dodjeli donacija i pomoći te zahtjeva pravnih i fizičke osobe, a u skladu s Godišnjim programom rada te njegovim izmjenama.

– Drugi rashodi

Drugi rashodi ostvareni su u iznosu od 1.431.034,00 kn, što je 24,0 %. Odnose se na otpisana potraživanja od članova Stranke za članarine i članske doprinose na temelju Odluke Glavnog odbora u iznosu od 260.880,00 kn; rashode za ostala porezna davanja u iznosu od 150.291,00 kn; materijalne rashode (između ostalog, reprezentacija te materijal i energiju iz 2021.) u iznosu od 99.954,00 kn; prijenos/uplatu sredstava na poseban račun za financiranje troškova izborne promidžbe kandidata kojeg je Stranka predložila za gradonačelnika Grada Splita (za prijevremene lokalne izbore održane u 2022.) u iznosu od 38.000,00 kn; ugovorne kazne i naknade štete pravnim i fizičkim osobama u iznosu od 25.226,00 kn; izdatke po sudskim presudama i nagodbama u iznosu od 9.128,00 kn te druge nespomenute rashode u iznosu od 847.555,00 kn.

Drugi nespomenuti rashodi odnose se, značajnijim dijelom u iznosu od 840.257,00 kn ili 99,1 %, na račune dobavljača zaprimljene tijekom 2022. (od čega se 609.603,00 kn odnosi na račune za izbornu promidžbu za lokalne izbore iz 2021.), kojima je Stranka za isporučene usluge izvršila plaćanja prethodne godine, a u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima za 2022. evidentirala i iskazala rashode te zatvorila potraživanja i obveze. Naime, sredstva plaćena dobavljačima za koja Stranka do konca prethodne godine nije zaprimila račune, tijekom prethodne godine su u poslovnim knjigama evidentirana zaduženjem žiroračuna i odobravanjem računa obveza prema dobavljačima, a koncem prethodne godine u jednakom iznosu od 840.257,00 kn evidentirano je zaduženje računa potraživanja za predujmove uz istodobno odobrenje računa obveza prema dobavljačima za iznos pretplate po spomenutom računu.

– Manjak/višak prihoda

Manjak prihoda za 2022. iznosi 1.396.587,00 kn. Preneseni višak prihoda iz prethodnih godina iznosi 1.953.347,00 kn te višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosi 556.760,00 kn.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2022., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora iskazana je u iznosu od 1.002.394,00 kn.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine te obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2022.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora

u kn

Redni broj	Opis	1. siječnja 2022.	31. prosinca 2022.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Nefinancijska imovina	273.163,00	325.108,00	119,0
1.1.	Proizvedena dugotrajna imovina	272.413,00	320.468,00	117,6
1.2.	Plemeniti metali i ostale pohranjene vrijednosti	750,00	750,00	100,0
1.3.	Nefinancijska imovina u pripremi	0,00	3.890,00	-
2.	Financijska imovina	1.875.085,00	677.286,00	36,1
2.1.	Novac u banci i blagajni	722.504,00	560.027,00	77,5
2.2.	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i drugo	868.506,00	76.288,00	8,8
2.3.	Potraživanja za prihode	281.360,00	36.294,00	12,9
2.4.	Rashodi budućih razdoblja i nedospjela naplata prihoda	2.715,00	4.677,00	172,3
	Ukupno imovina	2.148.248,00	1.002.394,00	46,7
3.	Obveze	194.901,00	445.634,00	228,6
3.1.	Obveze za rashode	194.901,00	429.909,00	220,6
3.2.	Odgodeno plaćanje rashoda i prihodi budućih razdoblja	0,00	15.725,00	-
4.	Vlastiti izvori	1.953.347,00	556.760,00	28,5
	Ukupno obveze i vlastiti izvori	2.148.248,00	1.002.394,00	46,7
	Izvanbilančni zapisi	130.000,00	130.000,00	100,0

Ukupna vrijednost imovine, odnosno obveza i vlastitih izvora iskazana koncem godine manja je u odnosu na stanje iskazano početkom godine za 1.145.854,00 kn ili 53,3 %. Smanjenje vrijednosti imovine odnosi se na financijsku imovinu koja je manja za 1.197.799,00 kn ili 63,9 % zbog otpisa potraživanja od članova Stranke za članarine i članske doprinose na temelju odluke nadležnog tijela Stranke te zatvaranja potraživanja za predujmove (po zaprimljenim računima dobavljača tijekom 2022.).

Proizvedena dugotrajna imovina u iznosu od 320.468,00 kn odnosi se na uredski namještaj u iznosu od 77.137,00 kn, računala i računalnu opremu u iznosu od 74.645,00 kn, telefone i ostale komunikacijske uređaje u iznosu od 68.067,00 kn, opremu za održavanje i zaštitu u iznosu od 52.164,00 kn, ostalu uredsku opremu (između ostalog, sustav videonadzora, vješalice, uništavači, nosač za TV) u iznosu od 23.901,00 kn, prijevozna sredstva (službeno vozilo Stranke) u iznosu od 13.424,00 kn, opremu za grijanje, ventilaciju i hlađenje u iznosu od 10.380,00 kn te ulaganja u računalne programe u iznosu od 750,00 kn.

Novac u banci i blagajni u iznosu od 560.027,00 kn odnosi se na novčana sredstva na računu poslovne banke na koncu godine u iznosu od 558.975,00 kn i u blagajni u iznosu od 1.052,00 kn.

Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i drugo u iznosu od 76.288,00 kn odnose se na jamčevne pologe u iznosu od 23.031,00 kn, potraživanja od zaposlenika u iznosu od 11.634,00 kn te druga potraživanja (između ostalog, potraživanja za predujmove, za više plaćene poreze i doprinose) u iznosu od 41.623,00 kn.

Potraživanja za prihode u iznosu od 36.294,00 kn odnose se na potraživanja za prihode iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu od 35.666,00 kn (spomenuta potraživanja odnose se na potraživanja iz prethodne godine u iznosu od 19.941,00 kn te na potraživanje tekuće godine u iznosu od 15.725,00 kn) i druga potraživanja u iznosu od 628,00 kn.

Od ukupno iskazanih potraživanja (za prihode, potraživanja od zaposlenika te druga potraživanja) u iznosu od 89.551,00 kn na 31. prosinca 2022., dospjela potraživanja iznose 77.495,00 kn ili 86,5 %. Do konca lipnja 2023. potraživanja su naplaćena u iznosu od 41.937,00 kn ili 46,8 % od ukupno iskazanih potraživanja.

Obveze za rashode u iznosu od 429.909,00 kn odnose se na obveze za plaće i doprinose na plaće zaposlenika za prosinca 2022. u iznosu od 151.997,00 kn, obveze za materijalne rashode u iznosu od 127.621,00 kn (najznačajnije su obveze prema dobavljačima u zemlji u iznosu od 102.727,00 kn) te druge obveze u iznosu od 150.291,00 kn.

Odgođeno plaćanje rashoda i prihodi budućih razdoblja u iznosu od 15.725,00 kn u cijelosti se odnose na odgođeno priznavanje prihoda od jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Od ukupno iskazanih obveza u iznosu od 445.634,00 kn, na 31. prosinca 2022. dospjele obveze iznose 165.281,00 kn ili 37,1 %. Do konca lipnja 2023. podmirene su obveze u iznosu od 403.321,00 kn ili 90,5 % od ukupno iskazanih obveza.

Vlastiti izvori na koncu 2022. iznose 556.760,00 kn, a odnose se na višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju.

Izvanbilančni zapisi u iznosu od 130.000,00 kn odnose se na vrijednosne papire (zadužnice za naplatu usluge poslovne banke te zakupa poslovnog prostora).

III. REVIZIJA ZA 2022.

Postupci revizije provedeni su od 20. lipnja do 6. studenoga 2023.

Ciljevi i područja revizije

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i odredbama Zakona o Državnom uredu za reviziju, određeni su ciljevi financijske revizije.

Ciljevi revizije bili su:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja
- provjeriti primjenu zakona i drugih propisa u vezi s organizacijom i financijsko-računovodstvenim poslovanjem
- provjeriti pravilnost stjecanja prihoda
- provjeriti pravilnost ostvarenja rashoda, odnosno provjeriti jesu li financijska sredstva korištena isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom i statutom političke stranke
- provjeriti provedbu naloga i preporuka iz prošle revizije
- provjeriti pravilnost izvršenja drugih transakcija.

Područja revizije određena su na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti zbog prijave ili pogreške. Radi procjene rizika, provjerene su unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja.

Kriteriji za izražavanje mišljenja

Kriteriji za izražavanje mišljenja o financijskim izvještajima su:

1. Zakon o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma
2. Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija
3. Pravilnik o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija (Narodne novine 31/15, 67/17, 115/18 i 21/21)
4. Pravilnik o neprofitnom računovodstvu i računskom planu.

Kriteriji za izražavanje mišljenja o usklađenosti poslovanja su:

1. Zakon o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma
2. Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija
3. Zakon o političkim strankama (Narodne novine 76/93, 111/96, 164/98, 36/01 i 28/06)
4. Pravilnik o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija (Narodne novine 119/15)
5. Pravilnik o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija
6. Pravilnik o načinu vođenja evidencija, izdavanja potvrda i unosa izvješća o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma u informacijski sustav za nadzor financiranja (Narodne novine 71/19)
7. Statut Stranke (siječanj 2017.) te Statutarna odluka o izmjenama i dopunama Statuta Stranke (studen 2020.)

8. Godišnji program rada i Financijski plan Stranke za 2022. (prosinac 2021.) te njegove izmjene i dopune (prosinac 2022.).

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza, proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Stranke. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Podaci iskazani u financijskim izvještajima uspoređeni su s podacima iz prethodnog razdoblja i s podacima iz Financijskog plana, u cilju utvrđivanja područja rizika. Također, korištene su objave u elektroničkim medijima, tisku te na mrežnim stranicama. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Provjerena je dosljednost primjene zakona, drugih propisa i unutarnjih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primijenjeni su odgovarajući analitički postupci. Obavljena je detaljna provjera vrijednosno značajnih stavki na pojedinim računima, dok su brojnije, vrijednosno manje značajne stavke provjerene metodom uzorka. Također, korišteni su izvještaji u vezi s pojedinim aktivnostima Stranke. Obavljeni su razgovori i pribavljena obrazloženja odgovornih osoba u vezi s pojedinim poslovnim događajima.

Nalaz za 2022.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, računovodstveno poslovanje, financijski izvještaji, prihodi, rashodi te imovina, obveze i vlastiti izvori.

Obavljenom revizijom za 2022. utvrđene su nepravilnosti koje se odnose na računovodstveno poslovanje i dobrovoljne priloge (donacije).

1. Računovodstveno poslovanje

1.1. Stranka je obvezna voditi poslovne knjige i sastavljati financijske izvještaje prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu te propisima o računovodstvu za neprofitne organizacije.

– Evidentiranje i iskazivanje poslovnih događaja

U poslovnim knjigama su evidentirani i u financijskim izvještajima iskazani prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija) u iznosu od 8.270,00 kn. S obzirom na to da su tijekom 2022. na središnji račun Stranke uplaćeni dobrovoljni prilogi (donacije) u iznosu od 15.050,00 kn, od čega su dva dobrovoljna priloga (donacije) u iznosu od 600,00 kn iz neimenovanih (anonimnih izvora), iz navedenog proizlazi da je Stranka u 2022. ostvarila prihode od dobrovoljnih priloga (donacija) u iznosu od 14.450,00 kn te ih je u tom iznosu trebalo i evidentirati u poslovnim knjigama i iskazati u financijskim izvještajima Stranke. Umjesto toga, Stranka je iznos ukupno primljenih dobrovoljnih priloga (donacija) u 2022. u iznosu od 15.050,00 kn umanjila za iznos od 6.780,00 kn, odnosno za iznos vrijednosti dobrovoljnih priloga (donacija) iz neimenovanih (anonimnih) izvora, od čega je 6.680,00 kn uplaćeno na središnji račun Stranke tijekom 2021., a 100,00 kn tijekom 2022. Zbog navedenog načina evidentiranja i iskazivanja, u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima su prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija) manje evidentirani i iskazani za 6.180,00 kn.

Nadalje, dio materijalnih rashoda (između ostalog, reprezentacija, materijal i energija) u iznosu od 99.954,00 kn, koji se prema ispostavljenim računima odnose na 2021., nisu u poslovnim knjigama evidentirani ni u financijskim izvještajima iskazani prema računovodstvenom načelu nastanka događaja (umjesto u 2022. trebalo ih je evidentirati i iskazati u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima Stranke za 2021.).

Odredbom članka 26., stavaka 1. i 2. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, propisano je da se prihodi i rashodi priznaju uz primjenu računovodstvenog načela nastanka događaja; između ostalog, neregipročni prihodi (prihodi po posebnim propisima, donacije, članarine, pomoći, doprinosi i ostali slični prihodi) priznaju se u izvještajnom razdoblju na koje se odnose pod uvjetom da su raspoloživi (naplaćeni) u izvještajnom razdoblju, a mogu se priznati u izvještajnom razdoblju ako su naplaćeni najkasnije do trenutka predočavanja financijskih izvještaja za isto razdoblje; rashodi se priznaju u izvještajnom razdoblju na koje se odnose neovisno o plaćanju.

Državni ured za reviziju nalaže u poslovnim knjigama evidentirati i u financijskim izvještajima iskazati prihode od dobrovoljnih priloga (donacija) i materijalne rashode uz primjenu računovodstvenog načela nastanaka događaja, u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.

2. Dobrovoljni prilozi (donacije)

2.1. Prema Izvješću o primljenim donacijama za financiranje redovne političke aktivnosti u razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca 2022. (Obrazac IZ-D-RPA), sedam fizičkih osoba uplatilo je dobrovoljne priloge (donacije) u ukupnom iznosu od 14.550,00 kn. Na središnji račun Stranke uplaćeni su dobrovoljni prilozi (donacije) u ukupnom iznosu od 15.050,00 kn, što je više za 500,00 kn od iskazanih dobrovoljnih priloga (donacija) u izvješću o primljenim donacijama za financiranje redovne političke aktivnosti (jedan uplaćen dobrovoljni prilog (donacija) u iznosu od 500,00 kn nije iskazan u navedenom izvještaju). Također, prema podacima iskazanim u navedenom izvješću, Stranci su 21. siječnja i 30. studenoga 2022. uplaćeni dobrovoljni prilozi (donacije) iz neimenovanih (anonimnih) izvora u ukupnom iznosu od 600,00 kn.

Dobrovoljni prilozi (donacije) iz neimenovanih (anonimnih) izvora te dobrovoljni prilog (donacija) koji nije iskazan u Izvješću o primljenim donacijama za financiranje redovne političke aktivnosti (Obrazac IZ-D-RPA) uplaćeni su u državni proračun 18. srpnja 2022. u iznosu od 100,00 kn, 1. ožujka 2023. u iznosu od 500,00 kn te 7. srpnja 2023. u iznosu od 500,00 kn, odnosno ukupno 1.100,00 kn, i to od 179 do 380 dana izvan zakonom propisanog roka. Stranka je za vrijeme obavljanja revizije (7. i 21. srpnja 2023.) prijavila Državnom izbornom povjerenstvu i Državnom uredu za reviziju primitke dobrovoljnih priloga (donacija) iz neimenovanih (anonimnih) izvora u iznosu od 600,00 kn te dobrovoljni prilog (donaciju) koji nije iskazan u izvješću o primljenim donacijama za financiranje redovne političke aktivnosti u iznosu od 500,00 kn.

Prema odredbama članka 46. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu, između ostalog, propisano je da se zabranjuju donacije iz neimenovanih (anonimnih) izvora. Donacijama iz neimenovanih (anonimnih) izvora smatraju se donacije za koje u trenutku uplate donacije nisu poznati podaci o donatoru, i to: ime, prezime i osobni identifikacijski broj fizičke osobe odnosno naziv i osobni identifikacijski broj pravne osobe. Eventualne donacije iz nedopuštenih izvora politička stranka, nezavisni zastupnik, nezavisni vijećnik, osoba ovlaštena za zastupanje neovisne liste odnosno nositelj liste grupe birača i kandidat dužni su odmah prijaviti Državnom uredu za reviziju i Državnom izbornom povjerenstvu odnosno Državnom izbornom povjerenstvu eventualne donacije za financiranje izborne promidžbe, a iznos vrijednosti takve donacije doznačiti u korist državnog proračuna najkasnije u roku od 15 dana od dana primljene uplate. Odredbama članka 4. Pravilnika o načinu vođenja evidencija, izdavanja potvrda te unosa izvješća o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu u informacijski sustav za nadzor financiranja, između ostalog, propisano je da se Izvješće o donacijama sastavlja na Obrascu: IZ-D-RPA, u tablici sa sljedećim stupcima: redni broj, ime i prezime/naziv donatora, OIB donatora, adresa donatora, datum donacije, vrsta donacije (iznos donacije u novcu, tržišna vrijednost darovanog proizvoda ili usluge) te ukupno.

Državni ured za reviziju nalaže u izvješće o donacijama za financiranje redovne političke aktivnosti unositi sve primljene dobrovoljne priloge (donacije) u propisanim rokovima, a s dobrovoljnim priložima (donacijama) iz neimenovanih (anonimnih) izvora postupati u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumima.

Stranka u cijelosti prihvaća Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji.

Provedba naloga i preporuka

- 1.1. Državni ured za reviziju obavio je financijsku reviziju Stranke za 2021., o čemu je sastavljeno Izvješće. O financijskim izvještajima izraženo je uvjetno mišljenje, a o usklađenosti poslovanja bezuvjetno mišljenje. Revizijom za 2022. provjereno je je li Stranka postupila prema nalogima i preporukama danim u prošloj reviziji, u skladu s Planom provedbe naloga i preporuka.

U tablici u nastavku navode se nalozi i preporuke iz prošle revizije i njihov status.

Tablica broj 4

Provedba naloga i preporuka iz prošle revizije

Redni broj	Naziv područja ili potpodručja	Godina prošle revizije	Nalog ili preporuka	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka	Status
	1	2	3	4	5
1.	Sustav unutarnjih kontrola	2021.	Sustav unutarnjih kontrola i nadalje razvijati u cilju osiguranja pravilnosti u poslovanju, sprječavanja i otklanjanja pogrešaka te osiguranja kvalitete materijalnog i financijskog poslovanja Stranke.	31. prosinca 2022.	provedeno
2.	Računovodstveno poslovanje	2021.	Prihode u poslovnim knjigama evidentirati i u financijskim izvještajima iskazati na odgovarajućim računima računskog plana u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma te Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu.	31. prosinca 2022.	provedeno
3.		2021.	Prihode priznavati uz primjenu računovodstvenog načela nastanka događaja u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.	31. prosinca 2022.	djelomično provedeno
4.		2021.	Poslovne događaje u poslovnim knjigama evidentirati na temelju vjerodostojnih, istinitih, urednih i prethodno kontroliranih knjigovodstvenih isprava u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.	31. prosinca 2022.	djelomično provedeno
5.		2021.	Potraživanja od jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave evidentirati u poslovnim knjigama i iskazati u financijskim izvještajima u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.	31. prosinca 2022.	provedeno
6.		2021.	U Bilanci u okviru izvanbilančnih zapisa iskazati dane vrijednosne papire u skladu s odredbama Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu te Pravilnika o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija.	31. prosinca 2022.	provedeno

Redni broj	Naziv područja ili potpodručja	Godina prošle revizije	Nalog ili preporuka	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka	Status
	1	2	3	4	5
7.		2021.	U Bilješkama uz Izvještaj o prihodima i rashodima navesti razloge zbog kojih je došlo do većih odstupanja u odnosu na ostvarenje prethodne godine u skladu s odredbama Pravilnika o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija.	28. veljače 2023.	provedeno
8.	Dobrovoljni prilozi (donacije)	2021.	U Izvješće o donacijama unositi sve primljene dobrovoljne priloge (donacije) u propisanim rokovima, a s dobrovoljnim priložima (donacijama) iz neimenovanih (anonimnih) izvora postupati u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu.	31. prosinca 2022.	nije provedeno

Obrazloženje danih naloga koji su djelomično provedeni daju se u nastavku.

- Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te prihodi iz državnog proračuna priznati su uz primjenu računovodstvenog načela nastanka događaja, međutim uplaćeni prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija) u iznosu od 15.050,00 kn, umanjeni su za iznos od 6.780,00 kn, odnosno za iznos vrijednosti dobrovoljnih priloga (donacija) iz neimenovanih (anonimnih) izvora (koji je doznačen u korist državnog proračuna).
- Poslovni događaji su u poslovnim knjigama evidentirani na temelju vjerodostojnih, istinitih, urednih i prethodno kontroliranih knjigovodstvenih isprava (između ostalog, usluge tekućeg i investicijskog održavanja, uredski materijal, intelektualne i osobne usluge). Međutim, dio materijalnih rashoda u iznosu od 99.954,00 kn pogrešno je evidentiran i iskazan u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima za 2022., iako se prema ispostavljenim računima odnosi na prethodnu godinu (2021.).

Stranka je i nadalje u obvezi postupati prema nalogu Državnog ureda za reviziju, koji nije proveden i nalogima koji nisu u cijelosti provedeni.

1.2. Stranka prihvaća status naloga i preporuka iz prošle revizije.